

[Aksel Larsen.]

Der var en leder i Aktuelt i går, der havde den herlige overskrift „Mod og tålmodighed“. Jeg ved ikke, om jeg skal sige, at det er et trist mod, de fire partier har haft, da de indgik boligforliget. Men jeg må sige, at det er en mærkelig form for mod, regeringen har haft og socialdemokratiet har haft, da man indgik på disse to forlig. Det skyldes måske, at man regner med, at arbejder vælgerne i dette land har et helt udtømmeligt fond af tålmodighed. Det tror jeg ikke.

Rimstad: Ved første behandling af lovforslagene vedrørende forhøjelse af afgifter på tobak, spiritus, vin og øl i begyndelsen af december sidste år sagde jeg på mit partis vegne, at vi ikke ville tage et medansvar for at give regeringen flere penge mellem hænderne. Dengang drejede de to lovforslag sig om et beløb på i alt 510 mill. kr., og de ville sammen med det tredje lovforslag, vi behandler i dag, det om forhøjelse af stempelafgiften, som foreslås gennemført uændret her ved anden behandling, i skønnet provenu have indbragt i alt ca. 650 mill. kr. Gennem det afsluttede økonomiske forlig er dette tal blevet reduceret til omkring 580 mill. kr., altså med 10 pct., der udelukkende falder på giftskatterne.

Mit parti har ikke siden første behandling ændret sit principielle syn på disse afgifter; vi vil ikke stemme for dem, dels, som jeg sagde, fordi vi ikke vil betro regeringen flere penge — det kommer jeg tilbage til — men også fordi vi føler, at det nu er på tide, at der tages et hensyn til den erhvervsgruppe, som lever af at producere og handle med tobakken og drikkevarerne, og som efterhånden hvert år skal se sit salg i fare gennem en fornyet og tyngende beskatning.

Hvad stempelafgiften angår, afviser vi også her forhøjelserne, som er en belastning for erhvervslivet i almindelighed og en særlig stor belastning ved generationsskifter inden for landbruget og hvor der ellers overtages fast ejendom.

Med hensyn til ændringsforslagene vil vi afholde os fra at stemme ved samtlige afstemninger om disse.

Når vi her tager det standpunkt, at vi ikke vil betro regeringen yderligere midler, er begrundelsen ikke alene den, at vi ingen tillid har til fastheden i regeringens førelse

af penge- og finanspolitikken, men også den, at vi i den øjeblikkelige situation ikke mener det nødvendigt og heller ikke hensigtsmæssigt med en yderligere stramning af finanspolitikken. De skærper, som pengepolitikken blev underkastet i 1965, bl. a. gennem sommerens obligationsrationering, har jo endnu ikke nået deres fulde virkninger. Alligevel tænker man nu i regeringen — med det nye økonomiske forlig vel indenbords — på at slække den kreditstramning, som kom til verden under så megen politisk hovedpine, men til slut dog med fuld tilslutning fra alle sider. Det er således karakteristisk for regeringens meget ustabile økonomiske linje, at den knap nok om fredagen har fået det økonomiske forlig igennem, før den højtærede statsminister om lørdagen i Løgstør udtaler, at han nu uden risiko kan opfordre Nationalbanken til at føre sine forhandlinger til ende med realkreditinstitutterne med henblik på at opnå en gradvis lempelse i kreditstramningen, så et brud i byggerytmen kan undgås.

Den rationering af obligationer, som vi indførte sidste sommer, lagde imidlertid byrderne på produktionen og ikke på boligbyggeriet, som statsministeren utvivlsomt hentyder til med ordet „byggerytmen“. Det fremgår klart af, at produktionens lånemuligheder blev skåret ned, medens boligbyggeriets blev øget. De første reduceredes med 25 pct. og 10 pct. for henholdsvis industriens og landbrugets vedkommende, medens de sidste blev hævet med 10 pct., alt beregnet ud fra det foregående år.

Derfor forekommer statsministerens udtalelse i Løgstør særdeles ejendommelig. Ganske vist er det brud i byggerytmen, som han frygter, utvivlsomt under optræk, men det skyldes næppe obligationsindskrænkningen, som jo ingen indskrænkning blev. Byggeriets vanskeligheder er, så vidt jeg kan se, knyttet til renteproblemerne — måske mindre til rentens meget store højde, som vel burde give anledning til refleksioner på rette sted, men som bygherrerne, hvad enten de nu er sociale eller private, altid vil regne med kan væltes over på lejerne. Derimod har balancen mellem det sociale og det private byggeri sammen med den megen tale om boligfonds og kunstig rentesænkning for statens midler uden tvivl en meget væsentlig indflydelse på rytmen i